

היום נלמד בעזרת ה':

ברכות דף יא

למדנו אתמול במשנה שלדעת בית שמאי קריאת שמע של שחרית קוראים בעמידה ושל ערבית קוראים בשכיבה. הגמרא מבארת את מחלוקתם של בית שמאי ובית הלל. העוסק במצוה, וכמו כן ההולך לדבר מצווה וחתן שנושא בתולה, פטורים מקריאת שמע.

אבל חייב בכל המצוות חוץ מתפילין.

הגמרא דנה האם מותר לאדם להחמיר על עצמו כדברי בית שמאי כשאינו סותר בכך את דברי בית הלל? ומציגה את החשש שיראו התלמידים ויקבעו שהלכה כבית שמאי. וכך הורה רבי ישמעאל שאסור לנהוג כבית שמאי. (בהמשך הגמרא תביא מחלוקת בעניין, ותוכיח ממעשה שהלכו זקני בית שמאי וזקני בית הלל לבקר את רבי יוחנן בן החורנית בחג הסוכות, שהעושה כבית שמאי לא יצא ידי חובה).

רבי ישמעאל מוסיף שאם אדם שכב לפני קריאת שמע (של ערבית) - יכול להמשיך לקרוא בשכיבה אף לדעת בית הלל. אבל אם כבר עמד - אסור לו לשכב כשקורא, מחשש שיראו התלמידים ויקבעו שהלכה כבית שמאי.

רב נחמן בר יצחק אומר שהעושה כדברי בית שמאי חייב מיתה, שהרי אמרו חכמים לרבי טרפון (במשנה) שראוי היה להיהרג על שלא נהג כבית הלל.

משנה: המשנה מביאה את דיני הברכות שצריך לומר לפני קריאת שמע ולאחריה:

בשחרית מברכים 2 ברכות לפני קריאת שמע - ברכת 'יוצר אור' וברכת 'אהבה', ולאחריה ברכה אחת - 'אמת ויציב'. ובערבית 2 ברכות לפני קריאת שמע - 'מעריב ערבים' ו'אהבת עולם', ולאחריה 2 ברכות - 'אמת ואמונה' ו'השכיבנו'. 'אמת ואמונה' היא ברכה ארוכה ו'השכיבנו' קצרה.

גמרא: הגמרא מבארת מה הם 2 הברכות שמברכים לפני קריאת שמע של שחרית.

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

בברכת 'אהבה רבה' (או 'אהבת עולם') אפשר לפעמים לצאת ידי חובת 'ברכת התורה', כי מוזכר בה מעין ברכת התורה (= 'ותן בליבנו ללמוד וללמד... וכו!').

הגמרא מביאה מחלוקת אמוראים על מה צריך לברך ברכת התורה.

מה היא 'ברכת התורה'? ישנן 3 דעות: (1) אשר קדשנו במצותיו וצונו לעסוק בדברי תורה. (2) הערב נא ה' אלוקינו את דברי תורתך בפינו וכו!. (3) אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו וכו!. מסקנת הגמרא שצריך לברך את כולם.

הגמרא מבארת את ברכות קריאת שמע שברכו בבית-המקדש.

ודנה האם "ברכות (של קריאת שמע) לא מעכבות זו את זו" - שאם בירך רק ברכה אחת יצא ידי חובת אותה ברכה שבירך, או שרק סדר הברכות לא מעכב, אבל אין משמעות לברכה בודדת.

מושגים בדף

זמנין סגיאין: זמנים מרובים / הרבה פעמים. משי ידיה: נוטל ידיו.

